

Податкова консультація

Державна фіскальна служба України, керуючись ст. 52 Податкового кодексу України (далі – ПКУ), розглянула звернення ...щодо оподаткування доходів податком на доходи фізичних осіб та військовим збором, отриманих фізичною особою, за виконання суспільно корисних робіт від юридичної особи та нарахування на такі доходи єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) і в межах компетенції повідомляє, що відповідь надається з урахуванням фактичних обставин, викладених у листі.

Відповідно до частини другої ст. 325¹ Кодексу України про адміністративні правопорушення від 07 грудня 1984 року № 8074-X (далі – Кодекс) виконання стягнення у вигляді суспільно корисних робіт здійснюється шляхом залучення порушників до суспільно корисної праці, вид якої визначається відповідним органом місцевого самоврядування.

За виконання суспільно корисних робіт порушнику нараховується плата за виконану ним роботу. Оплата праці здійснюється погодинно за фактично відпрацьований час у розмірі не меншому, ніж встановлений законом мінімальний розмір оплати праці. (частина третя ст. 325¹ Кодексу).

Статтею 325³ Кодексу передбачено, що на власника підприємства, установи, організації або уповноваженого ним органу, за місцем виконання порушником суспільно корисних робіт, покладається зокрема нарахування плати порушнику за виконання суспільно корисних робіт та перерахування її на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби для подальшого погашення заборгованості зі сплати аліментів.

Крім того, згідно з частиною першою ст. 70 Закону України від 02 червня 2016 року № 1404-VIII «Про виконавче провадження» розмір відрахувань із заробітної плати, пенсії, стипендії та інших доходів боржника вираховується із суми, що залишається після утримання податків, зборів та єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.

Порядок оподаткування податком на доходи фізичних осіб врегульовано розділом IV ПКУ, відповідно до п. 162.1 ст. 162 якого платниками податку на доходи фізичних осіб є, зокрема, фізична особа – резидент, яка отримує доходи з джерела їх походження в Україні.

Згідно з п. 163.1 ст. 163 ПКУ об'єктом оподаткування резидента є, зокрема, загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід, до якого включаються зокрема: доходи у вигляді заробітної плати, нараховані (виплачені) платнику податку відповідно до умов трудового договору (контракту) (п.п. 164.2.1 п. 164.2 ст. 164 ПКУ; суми винагород та інших виплат, нарахованих (виплачених) платнику податку відповідно до умов цивільно-правового договору (п.п. 164.2.2 п. 164.2 ст. 164 ПКУ).

Відповідно до п. 167.1 ст. 167 ПКУ ставка податку становить 18 відс. бази оподаткування щодо доходів, нарахованих (виплачених, наданих) платнику (крім випадків, визначених у пунктах 167.2 - 167.5 цієї статті).

Крім того, доходи, визначені ст. 163 ПКУ, є об'єктом оподаткування військовим збором (п.п. 1.2 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ).

Ставка військового збору становить 1,5 відс. об'єкта оподаткування, визначеного

16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ (п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ).

Нарахування, утримання та сплата (перерахування) податку на доходи фізичних осіб та військового збору до бюджету здійснюються у порядку, встановленому ст. 168 ПКУ.

Податковий агент, визначення якого наведено у п.п. 14.1.180 п. 14.1 ст. 14 ПКУ, що нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок на доходи фізичних осіб та військовий збір із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену ст. 167 ПКУ та п.п. 1.3 п. 16¹ підрозділу 10 розділу XX ПКУ (п.п. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 ПКУ).

Згідно з п. 1 частини першої ст. 4 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464) платниками єдиного внеску є роботодавці, зокрема, підприємства, установи, організації, інші юридичні особи, які використовують найману працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами.

Базою нарахування єдиного внеску для роботодавців є сума нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються відповідно до Закону України

від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР «Про оплату праці», та сума винагороди фізичним особам за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами (п. 1 частини першої ст. 7 Закону № 2464).

Відповідно до норм частини п'ятої ст. 8 Закону № 2464 єдиний внесок для зазначеної категорії платників єдиного внеску встановлено у розмірі 22 відс. до визначеної ст. 7 Закону бази нарахування єдиного внеску.

Враховуючи наведене, юридична особа, як податковий агент під час нарахування доходу у вигляді заробітної плати або суми винагороди за цивільно-правовим договором зобов'язана утримувати із сум таких доходів податок на доходи фізичних осіб та військовий збір, застосовуючи відповідні ставки. Крім того на зазначені доходи юридична особа (роботодавець) нараховує єдиний внесок.

З питання укладання договорів між підприємством чи органом місцевого самоврядування і порушником вам необхідно звернутись до Міністерства соціальної політики України, а з інших питань, зазначених у зверненні – до Міністерства юстиції України.

Згідно з п. 52.2 ст. 52 ПКУ індивідуальна податкова консультація має індивідуальний характер і може використовуватися виключно платником податків, якому надано таку консультацію.